

P.Z. br. 235/5

HRVATSKI SABOR

Zastupnica Katarina Peović

U Zagrebu, 27. travnja 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, drugo čitanje, P.Z. br. 235 - predlagateljica: Vlada Republike Hrvatske

Temeljem članka 196. stavka 2. Poslovnika Hrvatskog Sabora (NN 81/13, 113/16) ponosim sljedeće amandmane na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, drugo čitanje, P.Z. br. 235 - predlagateljica: Vlada Republike Hrvatske

AMANDMAN 1

Na članak 2.

Članak 6. mijenja se i glasi:

"Predškolski odgoj ostvaruje se na temelju Državnoga pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe koji donosi Sabor Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe utvrđuju se:

1. mjerila za broj djece u odgojnim skupinama,
2. ustroj programa s obzirom na trajanje i namjenu,
3. **mjerila za broj ravnatelja**, odgojitelja, stručnih suradnika i ostalih zaposlenika u dječjem vrtiću,
4. mjerila za financiranje programa dječjih vrtića,
5. materijalni i financijski uvjeti rada,
6. predškolski odgoj i naobrazba djece s teškoćama u razvoju i darovite djece,
7. predškolski odgoj i naobrazba djece hrvatskih građana u inozemstvu,
8. predškolski odgoj i naobrazba djece pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina,
9. ustroj predškole."

Obrazloženje:

Sukladno mišljenju relevantnih udruga u području predškolskog odgoja i obrazovanja, smatramo da točka 9. u članku 6. stavku 1. važećeg Zakona treba ostati nepromijenjena, odnosno da ustroj predškole, neovisno o postojanju Pravilnika o posebnim mjerilima ostvarivanja programa predškolskog odgoja i obrazovanja te skrbi o djeci predškolske dobi, treba ostati definiran i **Državnim pedagoškim standardom**, odnosno Zakonom.

Također, predlaže se da se u članku 6. stavku 2. točki 3. dodaju riječi: "mjerila za broj ravnatelja" .

AMANDMAN 2**Na članak 3.****U članku 14. mijenja se stavak 6. koji glasi:**

"(6) Mreža dječjih vrtića mora udovoljiti zahtjevima dostupnosti i racionalnog ustroja dječjih vrtića i programa za djecu predškolske dobi u skladu s njihovim potrebama i sposobnostima, a u cilju informiranja javnosti o bitnim pitanjima od općeg interesa. Mreža dječjih vrtića mora sadržavati podatke o broju i vrsti programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koji se provode na nekom području, o broju uključene djece u te programe, o broju i stupnju te vrsti obrazovanja zaposlenih odgojitelja, te o broju djece izvan sustava RPOO na pojedinom području, odnosno o potrebama građana jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave."

Obrazloženje:

Potrebno je dodati izričite odredbe o javnoj dostupnosti i transparentnosti mreže dječjih vrtića.

AMANDMAN 3**Na članak 7.****U članku 20. mijenja se stavak 5. koji glasi:**

"(5) Način ostvarivanja prednosti iz stavka 4. ovog članka, uvjete i zahtjeve pri upisu djece u dječji vrtić uređuje ministar obrazovanja Pravilnikom."

Mijenja se stavak 6. koji glasi:

"(6) Prije upisa u dječji vrtić, provodi se obvezni inicijalni razgovor s roditeljem i s djetetom, odnosno provodi se opažanje djeteta kod kojeg su uočena odstupanja u redovitom razvoju.

Razgovor, odnosno opažanje provodi upisno povjerenstvo dječjega vrtića u kojem su minimalno tri člana. Povjerenstvo čine ravnatelj, stručni suradnik iz redova psihologa, pedagoga, magistara RPOO, s obvezom da jedan član povjerenstva bude odgojitelj.”

Mijenja se stavak 8. koji glasi:

“(8) Upisi u dječje vrtiće mogu se provoditi elektroničkim putem. U razdoblju od dvije godine od stupanja ovog Zakona na snagu, uspostaviti će se nacionalni upisnik djece predškolske dobi i omogućiti elektronički upisi u predškolske ustanove na području cijele Republike Hrvatske .”

Obrazloženje:

Jedna od ključnih odrednica odgojno-obrazovnog ciklusa trebala bi biti pravednost. **Ujednačavanje uvjeta za svu djecu.** Na žalost razlike i socijalno-ekonomska raslojavanja počinju već u samoj predškolskoj dobi. Stoga sugeriramo izmjenu u članku 20. stavku 5. važećeg Zakona (članak 7. stavak 5. Konačnog prijedloga izmjena Zakona). Potrebno je **definirati načine, uvjete i zahtjeve pri upisu djece u vrtić** koji **neće dovoditi do razlika ovisno o mjestu rođenja djeteta** već će unificirano djeci omogućiti jednake uvjete pri upisu u predškolske ustanove. Nasloniti ovo pitanje na akte koje samostalno donosi Osnivač vrtića, otvara mogućnost velikih razlika u postupanju prema djeci i roditeljima, odnosno evidentno potiče diskriminaciju.

U članku 20. stavku 6. važećeg Zakona (članak 7. stavak 6. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) Zakona propisana je mogućnost provedbe inicijalnog razgovora s roditeljem i djetetom prije upisa, no strukovne udruge smatraju da **inicijalni razgovor treba biti obavezan**. Nadalje, slažu se da ga provodi upisno povjerenstvo sastavljeno od stručnjaka, od kojih jedan od članova povjerenstva obvezno mora biti odgojitelj.

Članak 20. stavak 8. važećeg Zakona (članak 7. stavak 8. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) govori o tome kako se upisi mogu provoditi elektroničkim putem. Budući da je takav način upisa sve češći, te da je Ministarstvo već najavilo uspostavu e-vrtića, predlaže se da se u razdoblju od iduće dvije godine elektronički upisi omoguće u svim područjima Republike Hrvatske i da se to jasno definira ovim Zakonom.

AMANDMAN 4

Na članak 12.

U članku 24. stavak 2. mijenja se i glasi:

“(2) Odgojno-obrazovni radnici u dječjem vrtiću moraju imati odgovarajuću vrstu i razinu obrazovanja sukladno Pravilniku o odgovarajućoj vrsti obrazovanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću, položen stručni ispit te utvrđenu zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka. “

U članku 24. stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) Poslove odgojitelja djece od navršениh šest mjeseci života do polaska u osnovnu školu može obavljati osoba koja je završila studij odgovarajuće vrste, sukladno Pravilniku o odgovarajućoj vrsti obrazovanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću.

- a) preddiplomski sveučilišni studij RPOO
- b) preddiplomski stručni studij RPOO
- c) studij kojim je stečena viša stručna sprema u skladu s ranijim propisima
- d) diplomski sveučilišni studij RPOO
- e) specijalistički diplomski stručni studij RPOO.”

Stavak 4. mijenja se i glasi:

“(4) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz stavka 3. ovoga članka, poslove odgojitelja kao nestručna zamjena može obavljati osoba koja je završila učiteljski studij ili drugi srodni studij (studij pedagogije, socijalne pedagogije, edukacijske rehabilitacije i sl.), uz uvjet da u roku od dvije godine, uz polaganje razlike predmeta, stekne kvalifikaciju odgojitelja koja će biti ekvivalent onoj koja se stiče na studijima navedenim u članku 24. stavku 3. Zakona, a sukladno Bolonjskom procesu.”

Stavak 5. mijenja se i glasi:

“(5) Ako osoba iz stavka 4. ovoga članka ne stekne navedenu kvalifikaciju u roku od dvije godine od dana zasnivanja radnoga odnosa, prestaje joj radni odnos te se ne može više zaposliti u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja, dok ne ispuni uvjete za rad na radnome mjestu odgojitelja.”

Stavak 6. briše se.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

“(7) Osoba iz stavka 4. ovoga članka zasniva radni odnos kao nestručna osoba te može izvoditi odgojno-obrazovni rad s djecom kao jedan od dvaju odgojitelja u odgojno obrazovnoj skupini u svakoj smjeni i ne može raditi samostalno već isključivo uz nazočnost odgojitelja koji ima odgovarajuću kvalifikaciju iz stavka 3. ovoga članka. “

Stavak 9. mijenja se i glasi:

“(9) Poslove stručnog suradnika može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij ili diplomski specijalistički studij odgovarajuće vrste te ispunjava uvjete iz Pravilnika o odgovarajućoj vrsti obrazovanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću, uključujući i odgojitelja, magistra RPOO, s najmanje 5 godina radnog staža u odgojnoj skupini.”

Stavak 12. mijenja se i glasi:

“(12) Razliku programa za stjecanje kvalifikacije odgojitelja iz stavka 4. ovoga članka izvodi visoko učilište koje ima dopusnicu za izvođenje studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.”

Obrazloženje:

U članku 24. stavku 2. (članak 12. stavaka 2. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) navode se **uvjeti za zapošljavanje** na radna mjesta u vrtiću. U Konačnom prijedlogu Zakona predlagatelj navodi kako odgojno – obrazovni radnici u vrtiću moraju imati odgovarajuću vrstu i razinu obrazovanja te utvrđenu zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova iz stavka 1. ovog članka, ali **propušta navesti da isti moraju imati i položen stručni ispit**, kako to stoji u trenutno važećem Zakonu.

Uz prijedlog izmjena članka 24. stavka 3. (članak 12. stavak 3. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) predlagatelj navodi potrebnu stručnu spremu koja omogućava obavljanje poslova odgojitelja, **ostavljajući vrlo nejasno definirane konkretne studije koji bi bili uvjet zapošljavanja**. Tako navodi preddiplomski sveučilišni studij, preddiplomski stručni studij, studij kojim je stečena viša stručna sprema u skladu s ranijim propisima, diplomski sveučilišni studij, specijalistički diplomski stručni studij, **ne imenujući koji su to studiji i s kojim zvanjima**. Takva formulacija mogla bi se shvatiti na više načina, što za jedan ovakav dokument nije ispravno niti korisno. Primjerice, mogao bi to biti studij sestrinstva, ekonomije ili nekog drugog područja, što bi navelo poslodavce na pogrešne zaključke. U zakonu nije potrebno navoditi precizno studije koji odgovaraju zahtjevima radnog mjesta odgojitelja i stručnih suradnika, a s ciljem usklađivanja sa sljedećom stepenicom odgoja i obrazovanja i opisanim u Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi te Pravilnikom o odgovarajućoj vrsti obrazovanja učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi, stručne udruge drže da će novi **Pravilnik o odgovarajućoj vrsti obrazovanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima**, propisan po uzoru na spomenute dokumente, dati kvalitetan okvir obrazovnih uvjeta i zvanja u dječjim vrtićima.

U članku 24. stavku 4. (članak 12. stavak 4. Konačnog prijedloga izmjena Zakona), predlagatelj navodi da poslove odgojitelja može **obavljati osoba koja je završila učiteljski studij** i to: specijalistički diplomski stručni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij ili četverogodišnji diplomski stručni studij primarnog obrazovanja, uz uvjet da u roku od **dvije godine** od dana zasnivanja radnoga odnosa stekne kvalifikaciju odgojitelja temeljem priznavanja stečenih ishoda učenja na studiju za učitelja i razlike programa za prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju učitelja u svrhu stjecanja kvalifikacije odgojitelja. Strukovne udruge oštro se protive ovakvom odnosu prema stručnjacima RPOO i prema zvanju prvostupnika i magistra RPOO.

Manjak odgojitelja moguće je nadoknaditi omogućavanjem stjecanja kvalifikacije za zvanje odgojitelja svim srodnim zanimanjima, no to nikako ne može biti ograničeno samo na učitelje po posebnom programu za koji u ovom trenutku nije jasno kako će izgledati i što točno podrazumijeva. Naime, isticana visoka razina srodnosti između zvanja odgojitelja i učitelja, koju predlagatelj navodi u obrazloženju, nije sasvim točna, odnosno postoje i druga, čak i srodnija zvanja kojima se ovim prijedlogom priječi mogućnost rada u dječjim vrtićima uz iste uvjete, koji su evidentno rezervirani samo za učitelje. Primjerice, istu ili više srodnosti sa zvanjem odgojitelja imaju pedagozi, socijalni pedagozi i drugi, posebno ako se sagleda razina obrazovanja, obujam sadržaja te ishodi učenja. S obzirom na to, struka napominje da mogućnost stjecanja kvalifikacije odgojitelja trebaju imati sva srodna zanimanja, uz polaganje razlike ispita i neovisno o ovom prijedlogu izmjena Zakona, a sukladno Bolonjskom procesu, te da se kvalifikacija za zvanje odgojitelja može odnositi isključivo na kvalifikaciju stečenu na studijima navedenim u članku 24. stavku 3. Zakona. S obzirom na manjak odgojitelja na tržištu rada, stručne su udruge suglasne s privremenim zapošljavanjem srodnih zanimanja na mjesto odgojitelja kao nestručnih zamjena, u slučaju da se na natječaj ne jave odgojitelji, ali isključivo u ograničenom vremenskom periodu do 2 godine.

Ipak, naglašavaju da je unapređenje uvjeta rada i materijalnih prava odgojitelja osnova za osiguravanje dovoljnog broja kvalificiranih odgojitelja. Sigurnost zaposlenja jedna je od temeljnih dimenzija kvalitete rada, a ona u sustavu RPOO uglavnom proizlazi iz vrste ugovora o radu. Nalazi istraživanja Raditi u dječjim vrtićima – istraživanje uvjeta rada u RPOO (Matković i sur., 2020.) pokazuju **da čak 20% zaposlenih u dječjim vrtićima radi na ugovore na određeno**, bitno više nego u drugim djelatnostima javnog sektora. Ovdje se dominantno radi o mladim radnicima i radnicama, do 30 godina starosti, među kojima više od polovice radi putem ugovora na određeno vrijeme. Od ukupnog broja zaposlenih s ugovorom na određeno, njih 46% imaju ugovore s definiranim trajanjem, dok ostatak radi kao zamjene do povratka na posao osobe koju mijenjaju. Dodatno, nalazi ukazuju na visoku **sezonalnost** zaposlenja u dječjim vrtićima, budući da značajan broj odgojitelja/ica gubi posao tijekom ljetnih mjeseci te se ponovo zapošljava kroz rujan i listopad. Pored toga, velik broj odgojitelja zbog neadekvatnih uvjeta rada i niskih plaća, posao traži i nalazi u drugim zanimanjima zbog čega podaci HZZ-a ne pokazuju stvarnu sliku i dostupnost kvalificiranih odgojitelja na tržištu rada. Pored toga, prema podacima DZS-a, posljednjih godina predškolski odgoj i obrazovanje diplomira oko 500 osoba, što će u kontekstu skorašnjeg vala umirovljenja i nepostojanja "rezerve" nezaposlenih odgojitelja, ograničiti povećanje sustava na najviše 200 zaposlenih godišnje. Stoga je za širenje predškolskih programa potrebno znatno povećati kapacitete studija ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (Analiza pristupačnosti, kvalitete, kapaciteta i financiranja sustava ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj, Dobrotić, Matković i Menger, 2018.).

Predlaže se brisanje stavka 6. U članku 24. stavku 6. (članak 12. stavak 6. Konačnog prijedloga izmjene Zakona) čini se nova diskriminacija, uvjetujući da osoba kod prijave na natječaj mora dostaviti dokaz kako nije radila u sustavu RPOO. Time se eliminiraju svi oni koji do sada ipak jesu kao nestručne zamjene izvjesno vrijeme radili u sustavu RPOO.

U članku 24. stavku 7. (članak 12. stavak 7. Konačnog prijedloga izmjene Zakona) potrebno je nedvojbeno pojasniti da **nestručne zamjene ne smiju biti nositelji odgojno – obrazovnog procesa**, što znači da mogu biti samo jedan od dva zaposlena u smjeni. Upravo u svrhu održavanja kvalitete odgojno-obrazovnih procesa u predškolskim ustanovama, uvažavajući činjenicu da su nositelji tih procesa upravo i jedino odgojitelji s kvalifikacijom prvostupnika ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, odnosno magistri ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, osobe iz stavka 4. ovoga članka mogu raditi poslove odgojitelja, ali isključivo u smjeni uz odgojitelja koji ima odgovarajuću kvalifikaciju iz stavka 3. ovoga članka. U članku 24. stavku 12. (članak 12. stavak 12. Konačnog prijedloga izmjene Zakona) ističe se kako razliku programa za prekvalifikaciju i dokvalifikaciju učitelja u svrhu stjecanja kvalifikacije odgojitelja izvodi visoko učilište koje ima dopusnicu za izvođenje studija RPOO. Jasno, ako će se ikakvo dodatno obrazovanje provoditi, to svakako mora biti pod ingerencijom visokih učilišta, no naša su visoka učilišta razvila raznolike programe i držimo da je potrebno unificirati razlikovne predmete koje su učitelji i druga srodna zanimanja dužni položiti kako bi stekli kvalifikaciju odgojitelja jednaku onoj koja se stiče na studijima navedenim u članku 24. stavku 3. Zakona.

AMANDMAN 5

Na članak 13.

U članku 24a stavak 1. mijenja se i glasi:

“(1) U skladu s potrebama djece s teškoćama u razvoju, u odgojno-obrazovnoj skupini uz suglasnost osnivača, a prema procjeni stručnog povjerenstva dječjeg vrtića mora se zaposliti pomoćnik za djecu s teškoćama u razvoju ili stručni komunikacijski posrednik.”

Stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) Pomoćnik za djecu s teškoćama u razvoju te stručni komunikacijski posrednik moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- a. završeno najmanje četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje
- b. završeno osposobljavanje i stečena djelomična kvalifikacija
- c. **uvjete propisane člankom 25. ovoga Zakona**
- d. nije roditelj/skrbnik niti drugi član uže obitelji djeteta kojem se pruža potpora.”

Stavak 5. mijenja se i glasi:

“(5) Sredstva za financiranje pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju te stručnog komunikacijskog posrednika mogu se osiguravati u državnom proračunu i proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. “

Obrazloženje

U prijedlogu članka 24.a stavka 1. riječ je o zapošljavanju pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju i stručnih komunikacijskih posrednika, pri čemu predlagatelj ističe da se takve osobe **mogu** zaposliti u dječjem vrtiću. Sukladno potrebama djece s teškoćama u razvoju, pomoćnici i komunikacijski posrednici **moraju** zaposliti u dječjem vrtiću.

Nadalje, neprihvatljivo je da se pojam koji nema nikakvo značenje, odnosno, koji je, smatraju stručne udruge, izmišljen kako bi se opravdalo nezakonitosti zatečene u praksi – **treći odgojitelj** – sada nalazi u jednome zakonskom aktu. Što znači pojam treći odgojitelj? Što radi taj stručnjak, treći odgojitelj? Postoji li takvo radno mjesto u sistematizaciji radnih mjesta bilo koje ustanove u Hrvatskoj? Ne. Postoji li taj naziv zvanja, kvalifikacijski okvir treći odgojitelj? Ne. Taj je pojam izmišljen kako bi se pokušalo prikazati da se dodatnim zapošljavanjem osobe može i smije u odgojne skupine uključiti više djece nego to propisuje Državni pedagoški standard. Nesporno, prosvjetna inspekcija je ustvrdila kako takvo što ne može biti opravdanje za nepoštivanje odredbi DPS-a. Možemo zaposliti i trinaestog odgojitelja, broj djece i dalje u odnosu na veličinu prostora ne može biti veći nego je to propisano za pojedinu dob. Stoga pojam "treći odgojitelj" treba u potpunosti brisati iz Konačnog prijedloga Zakona.

U prijedlogu članka 24.a stavka 5. ističe se kako se sredstva za financiranje pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju ili stručnog komunikacijskog posrednika osiguravaju se u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Smatramo da je nužno potrebno otvoriti mogućnost da se ta sredstva osiguravaju i u državnom proračunu.

AMANDMAN 6

Na članak 14.

U članku 26. stavak 1. mijenja se i glasi:

“(1) Radni odnos u dječjem vrtiću zasniva se ugovorom o radu na temelju natječaja i sukladno Zakonu o radu“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) Natječaj se objavljuje na mrežnim stranicama i oglasnim pločama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, te mrežnim stranicama i oglasnim pločama dječjeg vrtića, **odnosno mrežnim stranicama osnivača ako vrtić nema web stranicu**, a rok za primanje prijava kandidata ne može biti kraći od osam dana. “

U stavku 4. iza prvog dodaje se drugi podstavak koji glasi:

“– ustanova smije za isto radno mjesto koristiti mogućnost zapošljavanja na 60 dana bez raspisivanja natječaja maksimalno dva puta, te je nakon toga obvezna raspisati natječaj. Pod istim radnim mjestom podrazumijevaju se sva radna mjesta koja su opisana istim nazivom odnosno imaju iste radne zadatke – kad potreba za obavljanjem poslova ne traje dulje od 60 dana. “

Podstavci 3. i 4. postaju podstavci 4. i 5.

U stavku 4, podstavak 5. mijenja se i glasi:

“– u slučaju izmjene ugovora o radu radnika koji u predškolskoj ustanovi ima zasnovan radni odnos na neodređeno vrijeme, a kojim se mijenja naziv posla, odnosno popis ili opis poslova, takva će se izmjena riješiti dodatkom ugovoru o radu.”

Stavak 5. mijenja se i glasi:

“(5) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz članka 24. ovoga Zakona, natječaj će se ponoviti u roku od pet mjeseci, a do zasnivanja radnog odnosa na osnovi ponovljenog natječaja radni se odnos može zasnovati s osobom koja ne ispunjava propisane uvjete. Postupak zapošljavanja nestručne zamjene može se ponavljati najviše tri puta, a nakon toga, vrtić je obavezan zaposliti radnika koji udovoljava stručnim obrazovanjem za radno mjesto na koje se zapošljava.“

Obrazloženje:

U članku 26 (članak 14. Konačnog prijedloga izmjena Zakona) govori se o **zasnivanju radnog odnosa**. Po uzoru na ostale srodne Zakone, primjerice onaj o osnovnom školstvu, čini se kako predlagatelj ovdje daje puno više smjernica koje nije nužno uvrstiti u Zakon, budući da one proizlaze iz odredbi više drugih zakona. Jasno je da se u javnoj službi zapošljavanja odvijaju putem javnih natječaja, čija je provedba propisana i nedvojbeno određena. Ono što je potrebno učiniti, a evidentno temeljem dugogodišnje prakse postoji taj problem, jest bolji nadzor provedbe odredbi svih zakona.

U članku 26. stavku 3. Zakona potrebno je dodati jasniju odredbu u slučajevima kada predškolska ustanova nema svoje mrežne stranice, budući da nije propisano da ih mora imati.

Tada se natječaj, kao i ostali dokumenti za koje je Zakonom o pravu na pristup informacijama javna ustanova dužna učiniti javno dostupnima, moraju objaviti na mrežnim stranicama Osnivača predškolske ustanove.

U članku 26. stavku 4. važećeg Zakona govori se o mogućnosti **zapošljavanja bez raspisivanja natječaja**. Razumljivo je kako natječaj ima svoje zahtjeve, prije svega potrebno je određeno propisano vrijeme za njegovu provedbu, dok je potreba za radnikom nerijetko gotovo trenutna. Razumljivo je da mora postojati institut zapošljavanja na način da ono bude brzo i jednostavno, kada obavljanje poslova ne trpi odgodu. Ono što držimo problematičnim, što se u praksi pokazalo neprihvatljivim, jest činjenica da se često takav institut zapošljavanja **iskorištava** pa se odlukom ravnatelja o zapošljavanju bez raspisivanja javnog natječaja, radnik ili **radnici zapošljavaju na uzastopne takve ugovore**, tumačeći kako je riječ o zamjeni za jednog, zatim drugog, trećeg radnika., ističući svaku tu zamjenu kao potpuno drugačije radno mjesto. Jasno su propisani poslovi odgojitelja, i nema razlike u obavljanju poslova jednog u odnosu na drugog odgojitelja, radi se o istom radnom mjestu. U tom smislu valja ograničiti broj ponavljanja takvih vrsta zapošljavanja za isto radno mjesto i nesporno utvrditi kako se to odnosi na radno mjesto odgojitelja, bez potrebe isticanja zamjene za pojedinog konkretnog radnika. Poslodavac mora rad organizirati na način da se poslovi nesmetano obavljaju no ne može tumačiti zakonske odredbe proizvoljno i na štetu radnika. Radno mjesto odgojitelja nije sezonski posao, što bi se dalo zaključiti iz načina na koji se poslodavci trenutno odnose prema radnicima, a radi kvalitete odgojno-obrazovnog rada, potrebe za kontinuitetom, poznavanjem okruženja i djece s kojom odgojitelj radi, iz čega proizlazi svaka pedagoška intervencija odgojitelja.

Nastavno na isti problem uzastopnog zapošljavanja na načine koji su štetni za radnika i upitno zakoniti u odnosu na Zakon o radu, u prijedlogu članka 26. stavka 5. iz članka 14. Konačnog prijedloga Zakona govori se o **zapošljavanju ukoliko se na natječaj ne javi osoba odgovarajućih kvalifikacija** za poslove odgojitelja. Kada se zapošljava nestručna zamjena, nakon pet mjeseci poslodavac je dužan ponoviti natječaj, a do tada, odnosno dok se ne javi stručni kadar, osoba koja ne ispunjava propisane uvjete može nastaviti raditi. Takva formulacija dovodi do pojave da se **nestručna osoba zaposli i svakih pet mjeseci se provodi natječaj**, no osoba nastavlja raditi godinama, jer **nema ograničenja** koliko se puta smije ovaj postupak ponoviti. Tako se smanjuje kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa koji se provodi u vrtićima koji nemaju zaposlen stručni kadar, i postavlja se pitanje zašto uopće propisujemo sve ove odredbe, kada postoji način da ih se zaobiđe. Nužno je ograničiti mogućnost višegodišnjeg ponavljanja ovakvog postupka, i motivirati poslodavce i osnivače predškolskih ustanova na traženje radnika odgovarajuće i propisane vrste obrazovanja.

AMANDMAN 7

Na članak 23.

U članku 50. stavak 2. mijenja se i glasi:

“(2) Javnim potrebama sukladno stavku 1. ovoga članka smatraju se **svi redoviti programi odgoja i obrazovanja**, a posebice programi:

- za djecu s teškoćama u razvoju i darovitu djecu,
- za djecu rane i predškolske dobi hrvatskih građana u inozemstvu,
- za djecu rane i predškolske dobi pripadnika nacionalnih manjina, - program predškole.“

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

“Ukupna sredstva za obavezni program predškole, uključujući participaciju roditelja, a u području predškolskog odgoja osigurava se u državnom proračunu.”

Stavak 3. postaje stavak 4.

Obrazloženje:

Predlagatelj, navodeći tek određene programe i kategorije djece predškolske dobi, čini nedopustivu diskriminaciju, stavljajući neku djecu u listu svojih prioriteta, na štetu druge djece koja na toj listi nisu. Stoga je potrebno mijenjati stavak 2. Ovog zakona tako da se javnim potrebama smatraju svi redoviti programi odgoja i obrazovanja.

Uz to, **potrebno je iz proračuna financirati program obavezne predškole**. Naime, 2014. godine program predškole uveden je kao obavezan za svu djecu u godini prije polaska u osnovnu školu kako bi sva djeca (i ona koja pohađaju dječje vrtiće i ona koja nisu uključena ni u jedan program predškolskog odgoja) imala priliku socijalnog uključivanja u institucionalni odgoj i obrazovanje prije upisa u osnovnu školu.

Obavezno obrazovanje u Republici Hrvatskoj je besplatno, osim programa predškole. Stoga je potrebno predškolu u toj godini tretirati kao besplatan program za svu djecu, za što je potrebno osigurati dostatna sredstva iz proračuna.

Katarina Peović